

**LÄNSRÄTTEN I
SÖDERMANLANDS LÄN**

BESLUT
2009-04-24
Meddelat i Nyköping

Mål nr
1175-09
Enhet 3

Handläggare:
Kristofer Laasbärg

SÖKANDE

Kinnarps Interior Mälardalen AB, 556631-4869
Lysgränd 3
721 30 Västerås

Ombud: Advokat Thomas Svedberg
Gärde Wesslau Advokatbyrå
Box 7253
103 89 Stockholm

MOTPART

1. Strängnäs Fastigheter AB, 556665-3100
Nygatan 10
645 80 Strängnäs

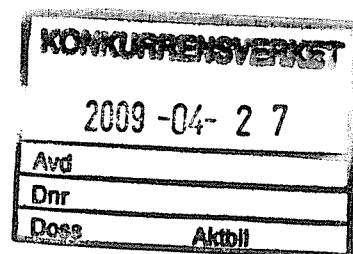
2. Strängnäs kommun, 212000-0365
Nygatan 10
645 80 Strängnäs

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU);
nu frågan om inhibition

Strängnäs Fastigheter AB och Strängnäs kommun upphandlade möbler, dnr KS/2008:768-059. Strängnäs kommun beslutade genom tilldelningsbeslut att anta dels anbud från Lekolar AB inom gruppen Förskole- och Skolmöbler, dels anbud från Thule möbler AB (nedan Thule) inom grupperna Kontorsmöbler, Offentlig miljö samt Textil.

Kinnarps Interior Mälardalen AB (nedan Kinnarps) ansöker om överprövning av upphandlingen av möbler och yrkar dels att länsrätten skall förordna att upphandlingen inte får avslutas förrän något annat har beslutats dels att upphandlingen skall göras om. Till stöd för ansökan anför Kinnarps bl.a. följande. Kommunen har brutit mot LOU genom att avvika från anbudsunderlaget såvitt avser utvärderade kriterier; dels då kommunen under sin handläggning tagit bort ett kriterium jämfört med anbudsunderlaget,

Dok.Id 67450

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 194 611 25 Nyköping	Folkungavägen 4	0155-20 04 50 E-post: lansrattenisodermanland@dom.se	0155-20 04 90	måndag – fredag 09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

dels då kommunen under sin handläggning tillagt ett kriterium jämfört med anbudsunderlaget. Förändringarna innebär att de grundläggande förutsättningarna i upphandlingen har ändrats och det har omöjliggjort för anbudsgivarna att bedöma hur utvärderingen skulle komma att ske och därmed hur anbudet skulle upprättas. Upphandlingen har därför inte genomförts på ett öppet och icke-diskriminerande sätt. Kommunen har vidare brutit mot LOU genom att avvika från anbudsunderlaget såvitt avser utvärdering av kriteriet ”garanti”, trots föregående frågor från anbudsgivarna. Dessutom har kommunen, såvitt avser anbudsgivaren Thule, tillämpat en felaktig betygssättning för detta kriterium. Även i detta avseende föreligger brott mot LOU då kommunen inte heller i denna del har genomfört upphandlingen på ett öppet och icke-diskriminerande sätt. Slutligen har kommunen brutit mot LOU genom den valda utvärderingsmetodiken i kombination med att anbudsunderlaget stadgade att kvalitetskriterierna och kriteriet pris skulle värderas lika. Utvärderingen har genomförts på sätt som innebär att priset inte kommit att få angiven betydelse och prisets genomslag i utvärderingen har dessutom inte varit lika för samtliga anbudsgivare. Upphandlingen har därför inte skett på ett öppet och icke-diskriminerande sätt. Av anbudsunderlaget, punkt 5.3 följer att kommunen skulle genomföra utvärderingen utifrån ett antal kriterier, vilka hade givits antingen ”vikt 6” eller ”vikt 4”. De kriterier som givits ”vikt 6” angavs till funktionella, estetiska respektive ergonomiska egenskaper. Det angavs vidare att som en del av de funktionella egenskaperna låg ”stabilitet och hållbarhet”. De kriterier som givits ”vikt 4” angavs till leveranstid, miljö, service och garantiåtaganden. Med anledning av frågor från anbudsgivarna under anbudstiden, svarade kommunen att samtliga nu angivna kriterier var ”skilda kriterier med likvärdig vikt” (inom respektive viktningsgrupp), se bilaga 3, punkt 4b) och 4c). När tilldelningsbeslutet offentliggjordes framkom att kommunen i väsentlig mån har avvikit från de nu angivna förutsättningarna. För det första har kommunen såvitt avser gruppen ”offentlig miljö” slagit ihop kriterierna ”funktion” och ”ergonomi” till ett kriterium med en

betygsättning; detta trots de frågor som ställdes i förtydligande syfte under anbudstiden och i strid med de svar som då gavs om att det var fråga om skilda kriterier. Det synes som kommunen har gjort detsamma avseende gruppen ”kontorsmöbler”, även om det i tilldelningsbeslut (sid 2) har angivits ”funktionella och estetiska egenskaper”. Estetiska egenskaper nämns där två gånger, varför kommunen antingen har utvärderat estetiska egenskaper dubbelt eller slagit ihop funktion och ergonomi men skrivit fel i beslutet. För det andra har kommunen särskilt utvärderat ett kriterium benämnt ”stabilitet och hållbarhet”, trots att det av anbudsunderlaget följer klart att detta utgjorde en del av kriteriet avseende funktionella egenskaper (bilaga 1 punkt 5.3). Genom att agera på nu beskrivet sätt har kommunen förändrat grunderna för upphandlingen på ett sätt som står i strid med LOU. Det medför också att det varit omöjligt för en anbudsgivare att bedöma vad prövningen kommer att avse, hur anbudet skall utformas och överhuvudtaget de affärsmässiga förutsättningarna för upphandlingen. Av anbudsunderlaget följer att kommunen avsåg att utvärdera kriteriet ”garantiåtaganden”. Då det av anbudsunderlaget inte gick att utläsa vad detta närmare avsåg och hur utvärderingen skulle gå till, ställdes under anbudstiden en fråga om detta (bilaga 3, sid. 1, punkt 4f). På frågan om hur beräkning för betygsättning av ”garantiåtaganden” skulle ske, svarade kommunen således ”Tid och omfattning”. När tilldelningsbeslutet offentliggjordes, framkom att kommunen utvärderat detta kriterium utifrån en särskild poängskala (bilaga 1 till tilldelningsbeslutet). Att utvärdera på detta sätt överensstämmer inte på något sätt med de förutsättningar som hade presenterats för anbudsgivarna och står i strid med LOU. Till detta skall läggas att kommunen vid utvärdering av det vinnande anbudet Thule, givit Thule betyget 5 i utvärderingen av ”garantiåtagandet”. För detta betyg krävs – enligt kommunens nu lämnade besked – en garantitid om 10 år. Thule har i sitt anbud angivit en garantitid avseende sina egna produkter om 10 år men beträffande det stora flertalet leverantörer har Thule angivit fem års garantitid, se bilaga 5. Detta kan inte rimligen, enligt den modell

kommunen nu har valt, kunna föranleda 5 i betyg. Som omnämnts har kommunen vid utvärderingen använt det de kallar "Trade Extensions utvärderingssystem". Systemet beskrivs närmare i bilaga 2 till anbudsunderlaget. Den "uppräkningsvikt" som anges i beskrivningen av systemet anges i anbudsunderlaget till 1 (bilaga 1, punkt 5.2). Enligt anbudsunderlaget skall detta innebära "att pris och kvalitet inverkar ungefär lika mycket". I praktiken innebär detta att varje anbudsgivare ges en utvärderingspoäng vid utvärdering av kvalitetskriterierna (t.ex. har Kinnarp avseende offentlig miljö erhållit 67,41, se bilaga till tilldelningsbeslutet, bilaga 4). Det kommunen därefter har gjort, är att multiplicera ett "tilläggsstal" – som erhålles på basis av erhållna poäng för kvalitetskriterierna – med det av anbudsgivaren lämnade priset. Det svar som då erhålles motsvarar anbudsgivarens jämförelsetal (d.v.s. den siffra som skall jämföras med övriga anbudsgivare). Detta system innebär dels att priset inte ges alls den vikt som kvalitetskriterierna får, vilket står i strid med anbudsunderlaget, dels att anbudsgivare som angivit samma pris inte erhåller samma beräkning för priset (eftersom påslaget för priset blir beroende av de poäng man erhållit för kvalitetskriterierna). Det sistnämnda är ett klart brott mot icke-diskrimineringsprincipen och är i strid med LOU. Kinnarps, liksom andra anbudsgivare, kan ha lidit skada då anbudsunderlaget och därmed de grundläggande förutsättningarna för upphandlingen, liksom kommunens sätt att tillämpa anbudsunderlaget, står i strid med LOU. Det är inte möjligt att närmare kvantifiera den skada som uppstått men Kinnarps kan konstatera att upphandlingens värde beräknas uppgå till ca fem miljoner kronor per år (punkt 1.2 i anbudsunderlaget, bilaga 1) och att avtalstiden är i vart fall nästan fyra år. Att skaderisken är uppenbar och väsentlig torde det inte kunna råda något tvivel om. Den olägenhet som ett interimistiskt beslut skulle kunna innebära för kommunen är väsentligen mindre än den skada som kan drabba Kinnarps om upphandlingen inte görs om. Upphandlingens värde är betydande. Enligt praxis skall ett interimistiskt beslut fattas när domstolens möjlighet till överprövning annars skulle kunna upphöra. I detta fall har kom-

munen angivit att upphandlingen "träder i kraft" tio dagar efter den 14 april 2009 (tilldelningsbeslutet, sid. 3, bilaga 4). Sammantaget är bristerna i upphandlingen och kommunens tillämpning av anbudsunderlaget så omfattande att upphandlingen måste göras om. Eftersom bristerna i stora delar är knutna till anbudsunderlaget och därmed de grundläggande förutsättningarna för upphandlingen, är det inte tillräckligt med rättelse.

SKÄL FÖR BESLUT

Enligt 16 kap. 2 § andra stycket LOU får länsrätten omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Länsrätten får dock låta bli att fatta ett sådant intermistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Länsrätten finner skäl att omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Yrkandet om intermistiskt beslut ska därför bifallas.

BESLUT

Länsrätten förordnar, i avvaktan på att länsrätten slutligt avgör målet, att Strängnäs Fastigheter AB:s och Strängnäs kommuns upphandling av möbler, dnr KS/2008:768-059 inte får avslutas innan något annat har beslutats.

HUR MAN ÖVERKLAGAR (endast i fråga om verkställighetsförbud), se bilaga (Dv 3109/1a)

Helena Sohl

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.